

JOAN MASSAGUÉ, ONCÒLEG

*“Estem
guanyant
la batalla
del càncer”*

//P2 i 14

L'ENTREVISTA

Ricard Vinyals

“El càncer és el gran repte de sempre, però ara s'està convertint en la gran conquesta” **Joan Massagué**

Quin vincle té amb la Bisbal?

La meua mare, Maria Solé i Ferrer, de Cal Cintet, era filla, neta, besneta i rebesneta de la Bisbal, i sempre conservava el record d'una vila culta que es cultivava molt a si mateixa i que creia molt en l'ètica del treball i de la feina ben feta.

Hi ve sovint?

Hi tinc cosins i hi vinc un cop l'any, pels volts de Nadal, per tastar l'oli novell i pel gust de cultivar les arrels. Perquè si no tens arrels, no ets res.

Com és que és farmacèutic i oncòleg?

Soc fill de farmacèutics, un ofici molt idoni per als meus interessos per les coses de la natura. Les que tenien a veure amb la salut m'interessaven especialment, però sense voler ser metge, sense voler tractar amb el malalt. A mi m'agrada entendre com funcionen les coses, i per les de la vida, de la biologia i de la malaltia hi tenia una inclinació especial que amb el temps he tingut la sort de cultivar. I el càncer és el gran repte de sempre, però en aquests moments s'està convertint en la gran conquesta.

De quin èxit professional se sent més satisfet?

La pregunta és interessant perquè he tingut contribucions importants en la ciència bàsica d'entendre com funcionen les coses de la vida, però també em sento molt satisfet del centenar i escaig d'investigadors joves que han passat pel meu laboratori i que ara ocupen llocs com a professors a les universitats més prestigioses del món. I em sentiré satisfet, sobretot, d'anar veient que la investigació bàsica es va traduint en remeis i tractaments que resulten en benefici del malalt, tot i que realment mai estic prou satisfet i sempre sento que he de

continuar treballant. Mentre vegi que la puc fer bé, continuaré fent feina. El dia que es perd l'energia i humor per continuar, es plega i ja està.

Som a prop de guanyar la batalla al càncer?

Sí. El 60% dels càncers ja es curen o es cronifiquen, que és bastant, i el continu acotament de la malaltia està molt accelerat. És clar que no és una sola malaltia, sinó dues-centes, i n'hi ha algunes encara molt difícils. Altres en què abans la mortalitat era molt elevada ara són més curables que la grip, per exemple, que mata molta gent. El càncer està entrant

en aquesta fase de conquesta, però no es tracta d'un sol pic, sinó de tota una serralada en què els pics s'han d'anar fent d'un en un.

Però la investigació està molt avançada, diu...

Comencem a dir que hi ha molts càncers que ja són curables del tot o gestionables amb èxit croníficats: molts càncers de mama, de pròstata o de còlon, sobretot si se'ls enganxa quan encara no s'han escampat o no ho han fet massa. A banda, hem de millorar el tractament, perquè a vegades la curació l'hem d'aconseguir amb medicacions més suaus i no tan

barroeres o invasives, segons els casos. Ara bé, el concepte que amb el càncer no hi ha res a fer és del segle passat.

Pot fer algun pronòstic sobre quan queda per a l'èxit? Hi arribarem en aquesta primera meitat del segle XXI. Quan es van descobrir els antibiòtics, fa uns 100 anys, van caldre tres dècades per dominar-los per a cada infecció, perquè n'hi ha moltes i cadascuna necessita el seu. Ara ens trobem dins d'aquelles tres dècades, pel que fa al càncer.

Quins tipus són els pitjors?

Depèn molt de quan es diagnòstiquen, però són molt dolents el de pàncrees, el de cervell i el de pulmó. Però fins i tot aquests, si s'enganxen d'hora, tenen un bon percentatge de curació. I no vol dir que siguin els càncers que han de trigar més a quedar resolts, perquè quan trobes la solució per a un càncer pot ser que de la nit al dia passi de ser fatal en el 90% dels casos a només el 20%.

Catalunya és una potència en la investigació científica mundial?

Excepcional, atesa la mida del país. I ho és empena sobretot pels líders i talents interns. Els de fora venim a ajudar i ajudem, però la força és interna. I aquesta força hi és malgrat les dificultats polítiques, d'inversió limitada i de no comprendre ben bé com va, això de la ciència. Malgrat tot això, estem brillant.

I els nord-americans, per exemple, ho reconeixen?

Oi, tant! Quan els demanem que vinguin a fer-nos assessoria científica, estan encantats de veure un país que es projecta a si mateix a través de la ciència i la tecnologia.

Vostè ha rebut nombrosos reconeixements i premis. N'hi ha que li hagin fet una il·lusió especial?

Tots tenen el seu mèrit i fan il·lusió, evidentment, però a Catalunya tenim la Creu de Sant Jordi, el Premi Lluís Carulla i el Premi Internacional Catalonia, que em donen molta satisfacció personal pel que representen.

Joan Massagué, doctor en bioquímica, investigador, director de l'Sloan Kettering Institute de Nova York (EUA) —on resideix des de fa anys— i president del Comitè Científic Internacional de l'Institut de Recerca Biomèdica (IRB) de Barcelona, a més de ser membre de diverses acadèmies científiques, va oferir divendres la conferència "La Bisbal Barcelona New York" ("sense comes que separin els tres llocs", puntualitza). Ho va fer en un CMC de la Bisbal del Penedès ple a vessar d'un públic expectant, entre el qual hi havia diversos familiars. Abans va signar el llibre d'honor de l'Ajuntament i va atendre el 3d8.